

FYRTÅRNE OG FORVARSLING?

Forskningsbibliotekerne i helikopterperspektiv: Den seneste udgave af Biblioteksbarometret er på gaden. Måske bør der laves ændringer fremover.

AF PER MOGENS PETERSEN, PERMOGENS@YMAIL.COM

Over 60 % af forskningsbibliotekerne forbedrede i 2011 studiemiljøet for de studerende. Sådan *kunne* en pressemeddelelse fra Kulturstyrelsen være indledt. En anden version *kunne* handle om, at næsten halvdelen af landets forskningsbiblioteker nu er i gang med at digitalisere væsentligt historiske materialer som fx afhandlinger, fotos, lyd- og billedoptagelser, kort, noder og håndskrifter mm.

Dynamik og aktivitet

Med Biblioteksbarometret vil Kulturstyrelsen imødekomme ønsket om et bedre og mere tidssvarende udtryk for den dynamik og aktivitet, der udfolder sig i forskningsbibliotekerne. Dette er også kaldt for et ”poetisk” øjebliksbillede. Jeg må dog skuffe læserne, i hvert fald med hensyn til dynamik – og øjebliksbilledet er nok snarere historisk end poetisk.

Men barometret giver alligevel et lille fingerpeg om, hvilke tendenser der er på vej. Samtidig kan det enkelte bibliotek bruge det som pejlemærke i forhold til andre biblioteker – er vi foran, bagud eller på højde med de andre?

Blandede bolcher

Biblioteksbarometret 2011 går i mange forskellige retninger; det gør mine kommentarer og forslag til ændringer også.

Det gælder service. Spørgsmål vedrørende basale serviceydelser, som fx kommunikation med brugerne, har en beskæmmende lav japrocent, men hvis vi ser bort herfra, så burde det være unødvendigt at stille spørgsmålene. I stedet kunne man bringe en vejledning til, hvad brugerne med rette kan forvente af et tidssvarende forskningsbibliotek.

Det gælder også i forhold til netjenester, aktiviteter og projekter. Her kunne spørgsmålene erstattes af spørgsmål om, hvor mange ressourcer biblioteket anvender på sådanne eksterne aktiviteter, og hvad biblioteket, medarbejderne, ”ejerne” og evt. brugerne har opnået gennem deltagelsen.

Bibliotekets fyrtårne

Det vil fremadrettet formentlig være mere interessant at se på, hvordan bibliotekerne prioriterer sine ressourcer, fx opgjort på områder som markedsføring og formidling. Det er hverken rimeligt (eller muligt) at etablere et landsdækkende kontoplan for tidsregistrering, men det burde være muligt for det enkelte bibliotek at beskrive hvor mange ressourcer, man anvender på sine fyrtårne. Altså, hvor mange ressourcer anvendes på disse set i forhold til de samlede ressourcer?

Tilsvarende kunne man skifte fokus vedr. inddragelse af brugerne. Det er ikke nogen let øvelse at inddrage dem, men hvor ligger brugernes prioriteringer? Der bliver spurgt til brugerundersøgelser, men intet om, hvorvidt disse brugerundersøgelser indgår i bibliotekets planlægning. Hvor stor en del af den potentielle brugerkreds anvender bibliotekets ressourcer eller har biblioteket kontakt med? Inddragelse af ”ejerne” er tilsvarende heller ikke let, men dog alligevel yderst relevant.

Barometer – til forvarsling?

Men barometret er alligevel godt at blive lidt klogere af. Så stig lidt til vejrs og betragt bibliotekerne i et helikopterperspektiv. Her er lufttrykket lavere end nede ved jorden. Et lavere lufttryk ville også signalere forandring i stedet for det nuværende højtryk (viseren peger på smukt vejr), som er det gennemgående indtryk, man får.

Lidt mere fremadrettede spørgsmål kunne desuden ønskes; et barometer bruges trods alt som varsling for det kommende vejr. Første – og måske eneste spørgsmål – i næste Biblioteksbarometer kunne med god ret være: Hvordan brugte I Biblioteksbarometret 2011? Et andet og mere radikalt ændringsforslag ville være at lave tematiske undersøgelser, ikke nødvendigvis én gang om året, men efter behov og ressourcer. De kunne eventuelt tjene til inspiration for udvikling af det enkelte bibliotek. ●

Link til Biblioteksbarometer for forskningsbibliotekerne:

www.kulturstyrelsen.dk/institutioner/biblioteker/biblioteksstatistik/biblioteksbarometer/forskningsbiblioteker/